

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17
INTERNET: <http://www.cbos.pl>

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/22/17/95

RADNI O ANKIECIE URM, ZWIĄZKACH GMIN I STOSUNKU SIŁ POLITYCZNYCH DO SAMORZĄDÓW

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ 1995

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

UWAGA: Przedruk materiałów CBOS w całości lub w części oraz wykorzystanie danych empirycznych jest dozwolone wyłącznie z podaniem źródła.

SPIS TREŚCI

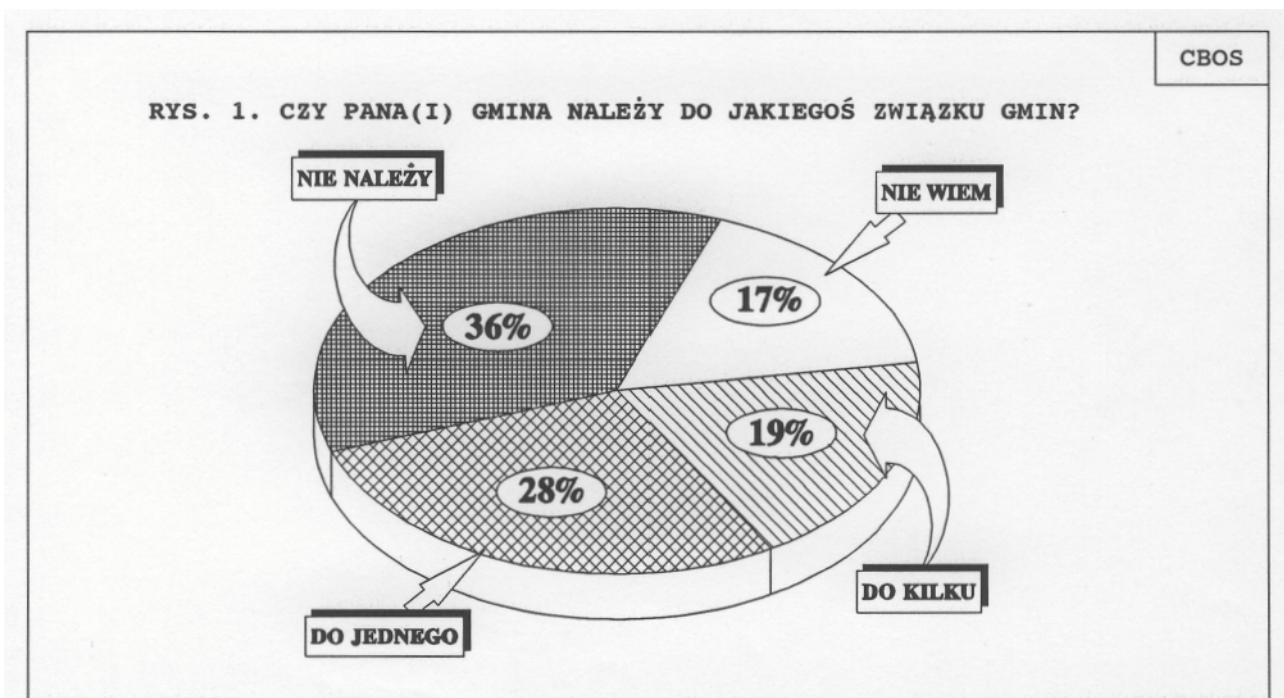
1. Związki gmin	1
2. Stosunek sił politycznych do samorządów	6
• SLD	7
• PSL	8
• Opozycja parlamentarna	9
• Prawica pozaparlamentarna	11
3. Ocena polityki rządu	12
4. Ankieta URM	14
5. Podsumowanie	16
6. Aneks	18

Wprawdzie odbyły się już drugie wybory samorządowe, ale dotychczas nie zostały zakończone prace nad zapowiadaną od dawna reformą administracji publicznej. Nadal nie rozstrzygnięto tak istotnych kwestii, jak: podział administracyjny kraju, zakres kompetencji samorządów czy ogólnie rzecz biorąc kształt planowanej reformy władz lokalnych.

W sondażu przeprowadzonym wśród radnych¹ pytaliśmy o poglądy na temat związków gmin, stosunku sił politycznych do samorządów oraz opinie o ankiecie URM.

Związki gmin

Ustawa o samorządzie terytorialnym dopuszcza możliwość tworzenia przez gminy związków gmin w celu wspólnego wykonywania zadań publicznych. Ponad jedna trzecia ankietowanych stwierdziła, że ich gminy nie należą do tego rodzaju struktur.

¹ Badanie „Radni II kadencji” na zlecenie Biura Reformy Administracji Publicznej URM przeprowadzono w dniach 11-20 października '94 na losowej próbie radnych (N=795).

Ponad jedna czwarta respondentów przyznała, że ich gminy należą do jednego związku, a niespełna co piąty badany (19%) reprezentuje gminę będącą członkiem kilku związków. W skład większych struktur częściej wchodzi miasta i miasta-gminy, rzadziej natomiast gminy wiejskie.

Tabela 1

w procentach

Czy Pana(i) gmina należy do jakiegoś związku gmin?	Ranga administracyjna gminy:		
	gmina wiejska	miasto i gmina	miasto
Do kilku	10	22	47
Do jednego	27	33	28
Nie należy	42	30	20
Nie wiem	21	15	6

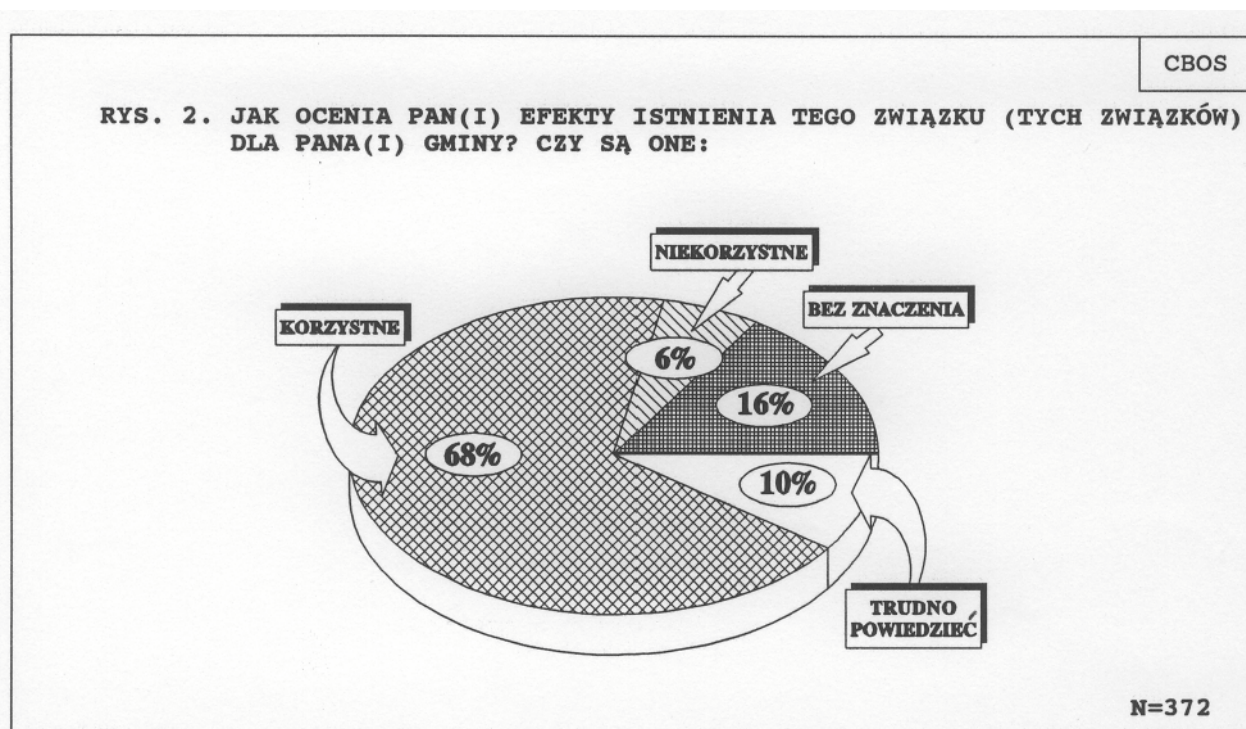
Warto podkreślić, że dwie trzecie radnych reprezentujących gminy nie należące do żadnych związków uważa, że tworzenie ich służy rozwiązywaniu problemów lokalnych. Natomiast odsetek przekonanych o korzyściach z tego płynących jest zdecydowanie większy wśród radnych z gmin współtworzących szersze struktury (87% dla gmin należących do jednego związku, 95% dla gmin wchodzących w skład kilku związków).

Interesowało nas, dlaczego nie wszystkie gminy skorzystały z ustawowej możliwości tworzenia związków z innymi gminami i czym radni tłumaczą ten fakt. Najczęściej podawaną przyczyną był brak potrzeby nawiązania takiej współpracy (42%) (tab. 2). Uważają tak częściej osoby, które przekroczyły 65 rok życia, mieszkańcy wsi, badani z wykształceniem średnim, rolnicy, pracownicy umysłowi niższego szczebla oraz emeryci i renciści, a także osoby o poglądach centrowych. Niewielki odsetek badanych (14%) wspomina także o braku informacji dotyczących możliwości tworzenia związków gmin. Opinię tę częściej wyrażali radni z gmin wiejskich, z wykształceniem zasadniczym zawodowym, deklarujący małe bądź żadne zainteresowanie polityką.

Ankietowani zwrócili także uwagę na problemy w osiągnięciu konsensusu w kwestii tworzenia związków. O nieudanych próbach takiego porozumienia się władz gminy wspomniało 57% radnych z gmin wiejskich oraz 30% z gmin miejskich.

Czy Pana(i) gmina nie zawarła żadnego związku gmin ponieważ:	
▲ nie było takiej potrzeby	42%
▲ przepisy o związkach gmin i możliwości ich działania są nieodpowiednie	2%
▲ brak było informacji o możliwości tworzenia związków gmin	14%
▲ nie udało się porozumieć z innymi gminami	8%
▲ tworzenie związków gmin nie jest odpowiednim sposobem rozwiązywania istniejących problemów	6%
▲ władzom naszej gminy nie udało się porozumieć w tej sprawie	8%
▲ inny powód	5%
Trudno powiedzieć	15%

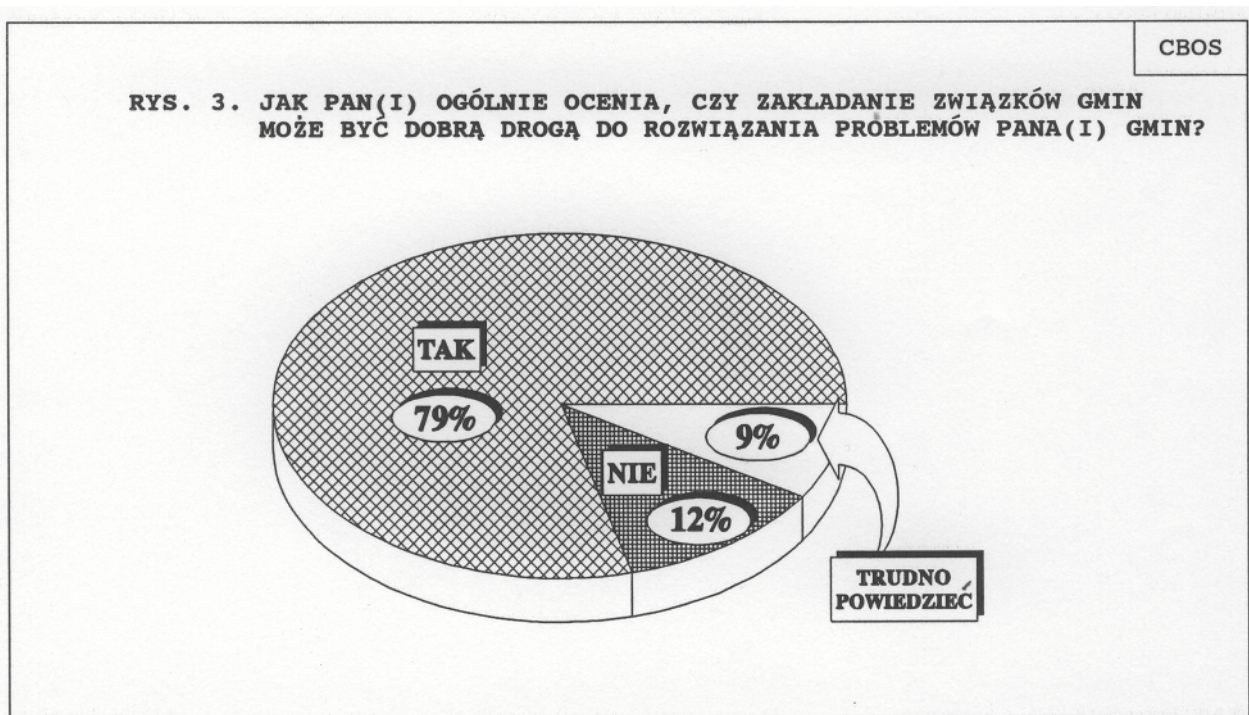
Jak wskazano wyżej, 47% gmin objętych sondażem należy przynajmniej do jednego związku gmin. Ponad dwie trzecie radnych z tych gmin (68%) ocenia tę współpracę jako korzystną (rys. 2).

Częściej uważają tak radni zamieszkali w miastach średniej wielkości (od 21 do 100 tys. ludności) oraz małych (do 20 tys. mieszkańców), osoby średnio interesujące się polityką, o poglądach centroprawicowych. Wśród ankietowanych negatywnie oceniających współpracę wspomnianych związków (6%) częściej spotykamy rolników, osoby deklarujące małe bądź żadne zainteresowanie polityką.

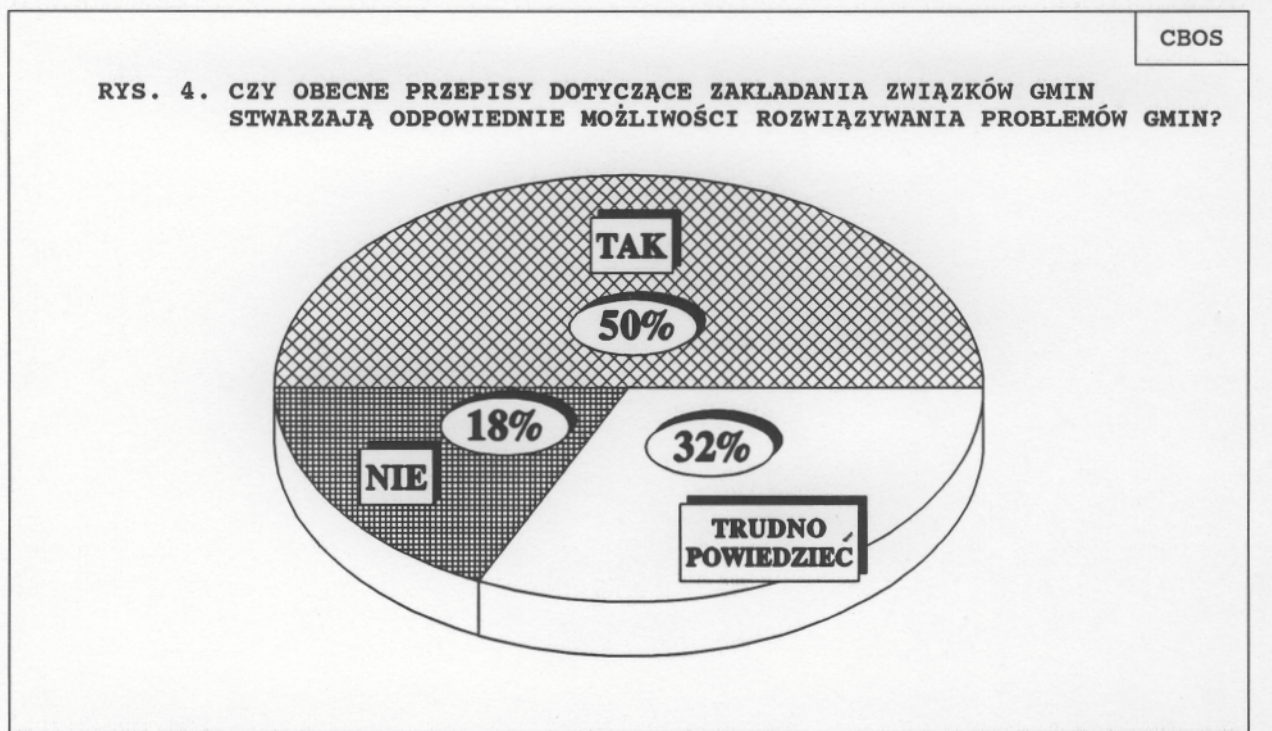
Ponad trzy czwarte (78%) radnych z gmin, które należą do kilku związków, uważa, że współpraca ta przynosi korzyści. Wśród ankietowanych, reprezentujących struktury lokalne tworzące tylko jeden związek, powyższy pogląd podziela prawie dwie trzecie radnych (61%), a ponad jedna piąta (22%) stwierdza, iż ta forma współpracy nie ma dla ich gminy większego znaczenia.

Zdecydowana większość respondentów (79%) uznaje, że tworzenie związków jest korzystne dla gmin wchodzących w ich skład (rys. 3).

Częściej opinię taką wyrażają działacze gmin miejskich (89%) niż radni gmin wiejsko-miejskich (82%) czy wiejskich (76%). Pozytywnie wypowiadały się na ten temat osoby mieszkające w dużych miastach (powyżej 100 tys. ludności), interesujące się polityką. Wśród tych, którzy mają odmienne zdanie, są przede wszystkim mieszkańcy wsi oraz badani deklarujący małe bądź żadne zainteresowanie polityką.

Połowa respondentów uważa, iż przepisy dotyczące zakładania związków gmin umożliwiają gminom współdziałanie w rozwiązywaniu problemów lokalnych (rys. 4).

Pochlebnią ocenę istniejących przepisów częściej wyrażają mieszkańcy miast małych (do 20 tys. ludności) i średnich (od 21 do 100 tys.) oraz osoby interesujące się polityką. Orientacja polityczna ankietowanych nie różnicuje ich poglądów na tę sprawę. Negatywne opinie częściej wypowiadali mieszkańcy dużych miast (powyżej 100 tys. ludności).

Prawie dwie trzecie (61%) radnych przekonanych, iż tworzenie związków gmin nie jest dobrą drogą do rozwiązywania lokalnych problemów, uważa, że obecne przepisy nie stwarzają gminom odpowiednich możliwości (tab. 2).

Tabela 2 w procentach

Jak Pan(i) ogólnie ocenia, czy zakładanie związków gmin może być dobrą drogą do rozwiązywania problemów Pana(i) gminy?	Czy obecne rzepisy dotyczące zakładania związków gmin stwarzają odpowiednie możliwości rozwiązywania problemów gmin?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
Tak	60	13	27
Nie	12	61	27
Trudno powiedzieć	12	8	80

Wśród tych, którzy źle oceniają obecne regulacje prawne dotyczące zakładania związków gmin, ponad połowa (56%) uważa, że ogólnie rzecz biorąc tworzenie takich struktur jest dobrą drogą do współdziałania w rozwiązywaniu lokalnych problemów.

Stosunek sił politycznych do samorządów

Jak wiadomo, nadal trwają prace nad kształtem reformy administracyjnej kraju. W tym kontekście szczególnie ciekawe jest poznanie opinii radnych o tym, kogo, ich zdaniem, zaliczyliby do przeciwników, a kogo do przyjaciół ruchu samorządowego.

Ogólnie rzecz biorąc, respondenci wskazywali różnorodne instytucje państwowe oraz partie polityczne. Jako przyjaciół samorządów najczęściej jednak wymieniali PSL (20%), UW (19%) oraz SLD, SdRP (14%). Blisko jedna piąta badanych (19%) stwierdziła, że nie ma takich osób czy sił politycznych, a jedna czwarta nie potrafiła wskazać nikogo. PSL było także najczęściej wymieniane jako przeciwnik samorządów (15%). Dalszych 7% wymieniło rząd, a więc organ władzy, na który polityka tej partii wywiera duży wpływ. Stanowisko PSL w tej kwestii wywołało więc najwięcej kontrowersji. Wśród tych, którzy utrudniają działalność władz lokalnych wymieniano ponadto: KPN (6 %) oraz SLD, SdRP (5 %). Ponad jednej trzeciej badanych (36%) trudno było wskazać kogokolwiek, a 18% radnych uznało, że nie ma takich sił.

Przyjrzyjmy się, jaki punkt widzenia w omawianej kwestii reprezentują członkowie lub sympatycy głównych sił politycznych w kraju.

SLD

Zwolennicy samorządności, zdaniem członków lub sympatyków SLD, to przede wszystkim partie tworzące *koalicje*, PSL wskazało 30%, a SLD 27% badanych. Nieco mniej niż jedna piąta (18%) zaliczyła do tej grupy UW.

Odpowiedzi członków lub sympatyków SLD	
Jakie instytucje i organizacje państwowe lub partie polityczne zaliczył(a)by Pan(i) do prawdziwych <u>przyjaciół</u> samorządów w Polsce?	
PSL	30%
SLD, SdRP	27%
UW	18%
Nikogo	13%
Różne organizacje i stowarzyszenia (np. Izba Rzemieślnicza, Izba Gospodarcza, Związek Ochotniczych Straży Pożarnych, towarzystwa regionalne itp.)	7%
UP	7%
Parlament	6%
Trudno powiedzieć	21%

W tabeli uwzględniono jedynie wskazania istotne statystycznie.

Kłopot ze wskazaniem sił utrudniających działalność władz lokalnych miał mniejszy odsetek zwolenników SLD (33%) niż PSL (39%). Wśród podanych ugrupowań członkowie SLD najczęściej wskazywali KPN (12%) oraz swego koalicyjnego partnera PSL (11%). Słowa krytyki padły także pod adresem rządu (7%).

		CBOS
Odpowiedzi członków lub sympatyków SLD		
<i>Jakie instytucje i organizacje państwowe lub partie polityczne najbardziej <u>utrudniają</u> działalność samorządów w Polsce?</i>		
Nikt		18%
KPN		12%
PSL		11%
Partie prawicowe		7%
Rząd, URM, poszczególne ministerstwa, Pełnomocnik rządu ds. reformy administracji państwowej		7%
Trudno powiedzieć		33%
W tabeli uwzględniono jedynie wskazania istotne statystycznie.		

PSL

Ponad jedna trzecia sympatyków PSL (34%) wskazała tę partię jako największego sprzymierzeńca samorządów. Grupa o ponad połowę mniejsza (15%) wymieniła SLD, a co dziesiąta osoba UW.

		CBOS
Odpowiedzi członków lub sympatyków PSL		
<i>Jakie instytucje i organizacje państwowe lub partie polityczne zaliczył(a)by Pan(i) do prawdziwych <u>przyjaciół</u> samorządów w Polsce?</i>		
PSL		34%
Nikogo		17%
SLD, SdRP		15%
UW		10%
Różne organizacje i stowarzyszenia (np. Izba Rzemieślnicza, Izba Gospodarcza, Związek Ochotniczych Straży Pożarnych, towarzystwa regionalne itp.)		5%
Trudno powiedzieć		23%
W tabeli uwzględniono jedynie wskazania istotne statystycznie.		

Większość zwolenników PSL miała kłopot ze wskazaniem grup utrudniających działalność władz lokalnych (39%) lub stwierdziła, iż takich sił w ogóle nie ma (22%). Wśród podanych ugrupowań najczęściej wymieniano KPN (8%) oraz partie prawicowe (6%). Pojawiły się także wskazania na PSL jako partię nieprzychylną samorządom (6%).

CBOS	
Odpowiedzi członków lub sympatyków PSL	
<i>Jakie instytucje i organizacje państwowe lub partie polityczne najbardziej <u>utrudniają</u> działalność samorządów w Polsce?</i>	
Nikt	22%
KPN	8%
Partie prawicowe	6%
PSL	6%
Trudno powiedzieć	39%
W tabeli uwzględniono jedynie wskazania istotne statystycznie.	

Opozycja parlamentarna

Jedna czwarta członków lub sympatyków² partii należących do opozycji parlamentarnej postrzega Unię Wolności jako największego przyjaciela samorządów. Co piąty badany wskazał PSL, nieco mniejszy odsetek (16%) drugiego koalicjanta (SLD).

² Respondentów proszono o ustosunkowanie się do poszczególnych partii politycznych (zadeklarowanie sympatii do jednej z partii nie wykluczało sympatyzowania z drugą).

Odpowiedzi członków lub sympatyków opozycji parlamentarnej

Jakie instytucje i organizacje państwowe lub partie polityczne zaliczył(a)by Pan(i) do prawdziwych przyjaciół samorządów w Polsce?

UW	27%
PSL	20%
SLD, SdRP	18%
Nikogo	15%
Różne organizacje i stowarzyszenia (np. Izba Rzemieślnicza, Izba Gospodarcza, Związek Ochotniczych Straży Pożarnych, towarzystwa regionalne itp.)	6%
UP	6%
Trudno powiedzieć	21%

W zestawieniu uwzględniono jedynie wskazania istotne statystycznie.

Wśród instytucji, organizacji państwowych i partii politycznych, które najbardziej utrudniają działalność samorządów, zwolennicy opozycji parlamentarnej najczęściej wymieniali: PSL (20%), szeroko rozumiane władze rządowe (9%) oraz KPN (8%) i SLD (6%).

Odpowiedzi członków lub sympatyków opozycji parlamentarnej

Jakie instytucje i organizacje państwowe lub partie polityczne najbardziej utrudniają działalność samorządów w Polsce?

PSL	20%
Nikt	18%
Rząd, URM, poszczególne ministerstwa, Pełnomocnik ds. reformy administracji państwowej	9%
KPN	8%
SLD, SdRP	6%
Trudno powiedzieć	32%

W zestawieniu uwzględniono jedynie wskazania istotne statystycznie.

Prawica pozaparlamentarna

Zwolennicy lub członkowie różnych ugrupowań prawicy pozaparlamentarnej³ jako przyjaciół ruchu samorządowego najczęściej postrzegają UW (23 %) oraz PSL (21 %).

Odpowiedzi członków lub sympatyków partii prawicowych	
<i>Jakie instytucje i organizacje państwowe lub partie polityczne zaliczył(a)by Pan(i) do prawdziwych przyjaciół samorządów w Polsce?</i>	
UW	23%
PSL	21%
Nikogo	16%
SLD, SdRP	12%
Partie prawicowe	8%
Różne organizacje i stowarzyszenia (np. Izba Rzemieślnicza, Izba Gospodarcza, Związek Ochotniczych Straży Pożarnych, towarzystwa regionalne itp.)	6%
Trudno powiedzieć	21%

W zestawieniu uwzględniono jedynie wskazania istotne statystycznie.

Ugrupowania prawicowe oraz różne organizacje i stowarzyszenia wskazało odpowiednio 8% i 6% badanych. Pozytywne zdanie o Unii Wolności może dziwić, dodajmy jednak, iż populacje sympatyków poszczególnych ugrupowań nie są tu zdefiniowane rozdzielnie. Oznacza to, że niektórzy respondenci mogli określić się jako sympatycy UW i jednocześnie jakiegoś ugrupowania prawicowego. Partia Tadeusza Mazowieckiego jest znacznie bardziej widoczna na scenie politycznej niż poszczególne ugrupowania prawicy pozaparlamentarnej, a jej głównym deklarowanym celem jest poszerzenie zakresu samorządności, co bez wątpienia mogło skłonić część badanych do wskazania właśnie na UW, a nie na prawicę jako sprzymierzeńca samorządów.

³ PChD, PK, PSL-Porozumienie Ludowe, PC, UPR, SLCh, RdR, ZChN oraz NSZZ "S".

CBOS

Odpowiedzi członków lub sympatyków partii prawicowych

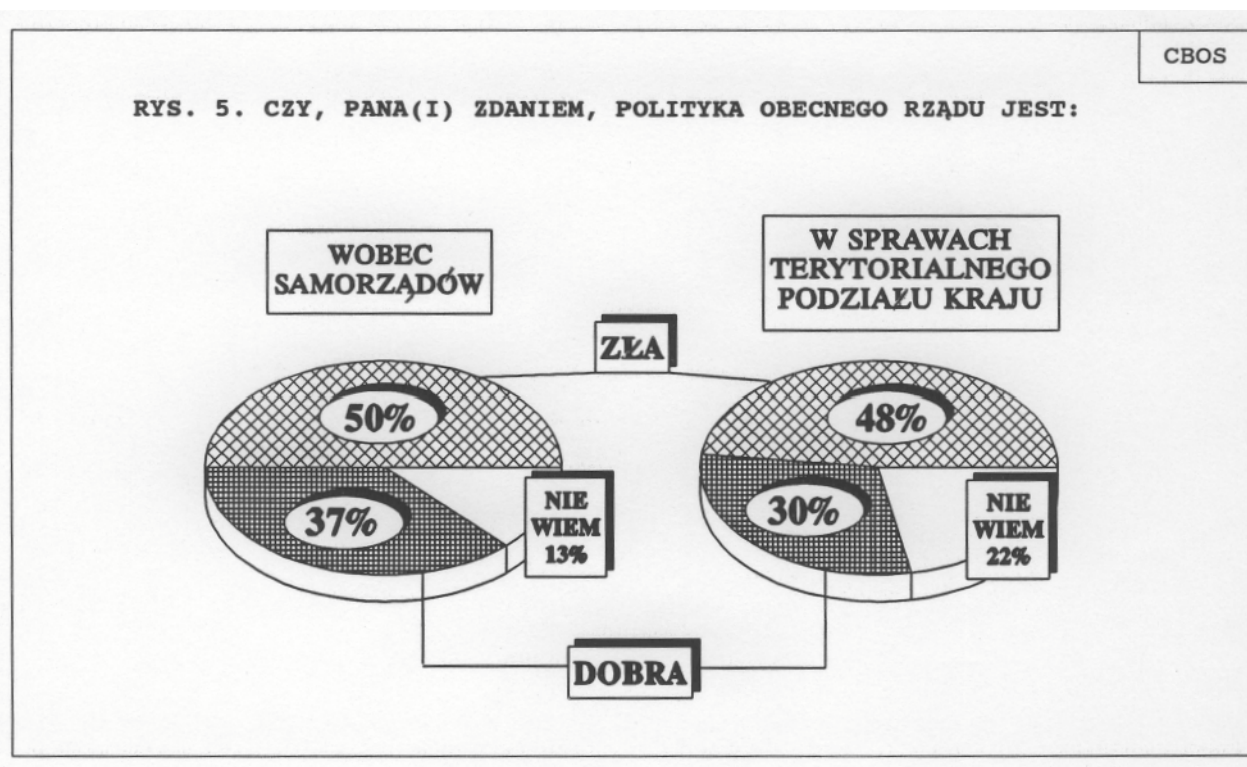
Jakie instytucje i organizacje państwowe lub partie polityczne najbardziej utrudniają działalność samorządów w Polsce?

PSL	21%
Nikt	17%
SLD, SdRP	10%
Rząd, URM, poszczególne ministerstwa, Pełnomocnik rządu ds. reformy administracji państwowej	8%
KPN	7%
Trudno powiedzieć	30%

W tabeli uwzględniono jedynie wskazania istotne statystycznie.

Ocena polityki rządu

Bardzo istotną rolę w kształtowaniu samorządności odgrywa polityka Rady Ministrów, którą połowa ankietowanych ocenia negatywnie.

Opinię taką częściej wyrażają mieszkańcy dużych i średnich miast, osoby z wyższym wykształceniem, często biorące udział w praktykach religijnych, deklarujące duże zainteresowanie polityką, badani o prawicowych poglądach politycznych. Do oceny tej skłania się 57% członków lub sympatyków ugrupowań prawicowych, 49% zwolenników partii tworzących opozycję parlamentarną oraz po 37% członków lub sympatyków partii koalicyjnych (tab. 3).

Tabela 3

w procentach

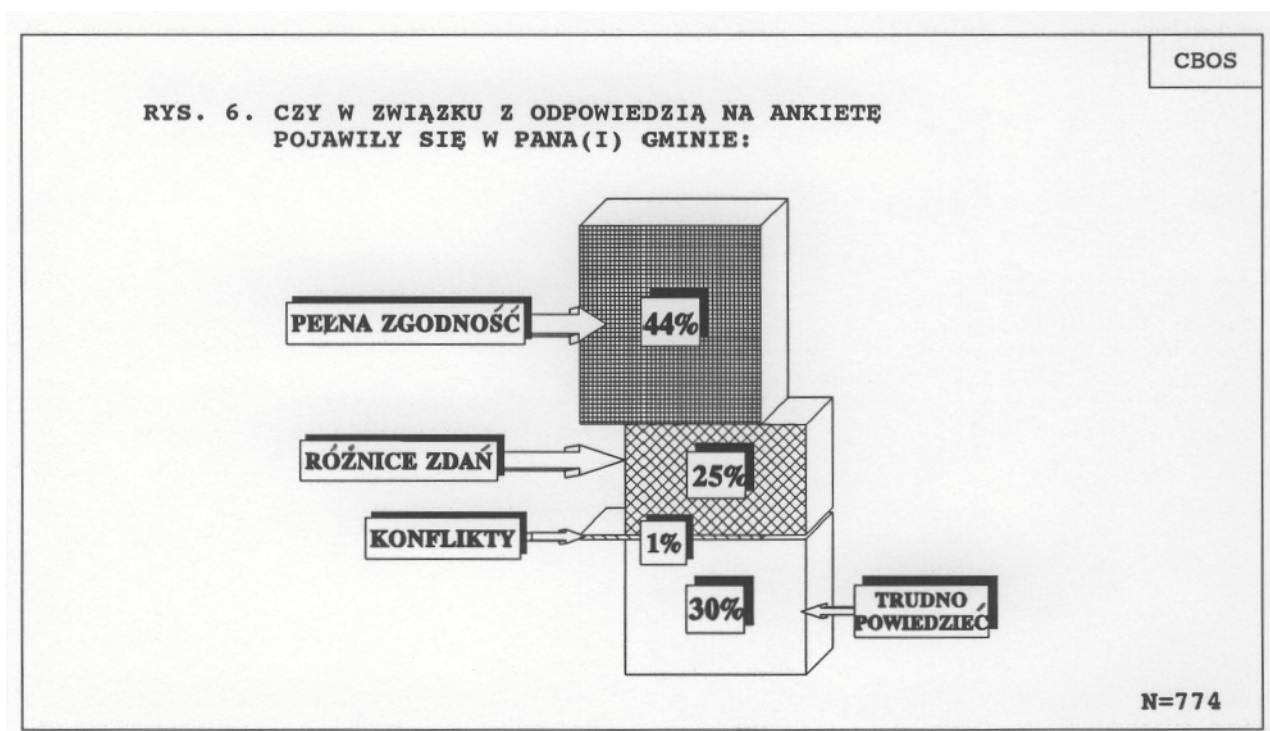
Członkowie lub sympatycy:	Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu jest:					
	wobec samorządów			w sprawach terytorialnego podziału kraju		
	dobra	zła	trudno powiedzieć	dobra	zła	trudno powiedzieć
- opozycji parlamentarnej	40	49	12	31	49	20
- partii prawicowych	34	57	9	29	53	18
- PSL	52	37	12	41	36	23
- SLD	50	37	13	40	36	24

Zwolennicy polityki obecnego rządu wobec samorządów stanowili 37% ogółu badanych. Porównując opinie członków i sympatyków czterech omawianych sił politycznych należy stwierdzić, że większy odsetek osób podzielających pozytywną ocenę rządu znajdziemy wśród tych, którzy są związani z koalicją odpowiednio 52% z PSL, 50% z SLD. Częściej opinię tę wyrażają mieszkańcy małych miast i wsi, osoby z wykształceniem średnim i zasadniczym zawodowym, deklarujące lewicowe poglądy polityczne. Spośród zwolenników ugrupowań pozostających w opozycji nieco więcej pozytywnych ocen (o 6 punktów procentowych) wyrażają osoby związane z partiami mającymi swą reprezentację w parlamencie (40%).

Ankieta URM

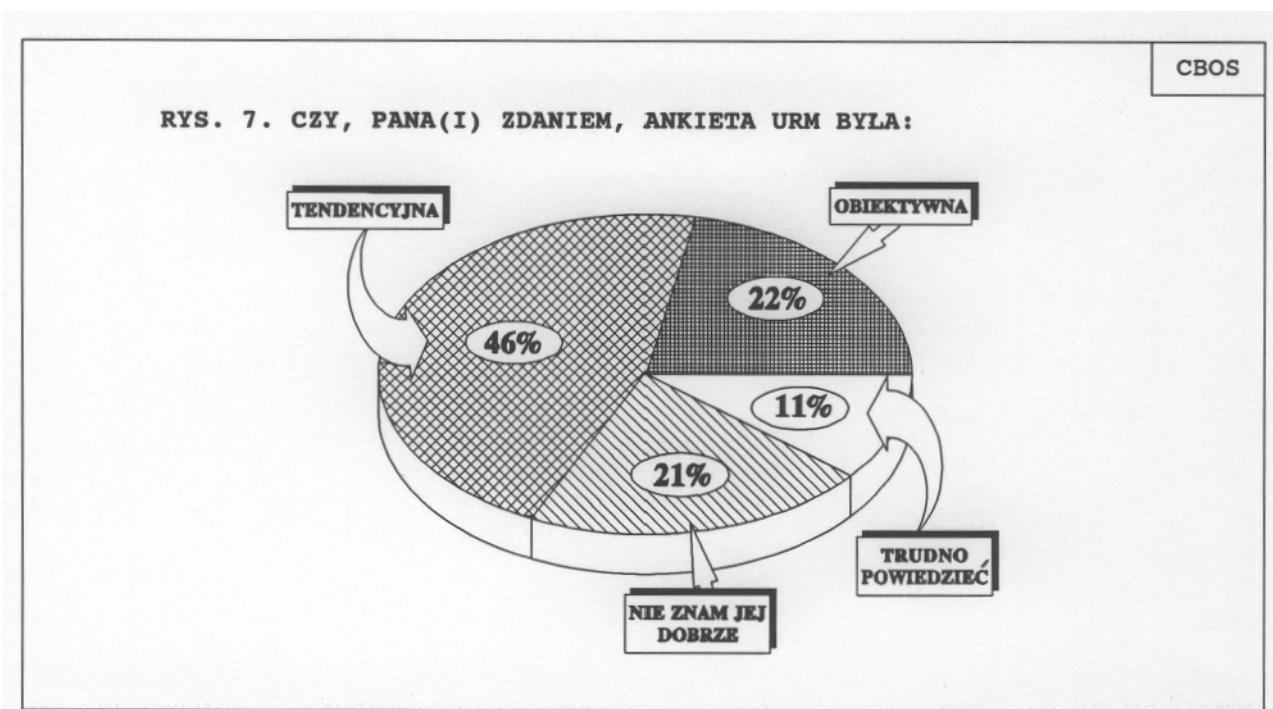
Interesowało nas, jak badani ustosunkowali się do ankiety, rozesłanej przez Urząd Rady Ministrów do wójtów, burmistrzów i prezydentów gmin, dotyczącej podziału administracyjnego kraju.

Trzy czwarte respondentów zna dokładnie odpowiedź swoich władz. Do czasu przeprowadzenia badania odpowiedziała ponad połowa (53%) gmin, których reprezentanci byli objęci naszym sondażem. Dwie trzecie ankietowanych stwierdziło, że odpowiedź była konsultowana z Radą, ponad połowa zaś (53%), że jest z niej zadowolona. W ponad dwóch piątych (44%) przypadków wszyscy zaangażowani w tę sprawę byli zgodni. Jedna czwarta ankietowanych poinformowała jednak, że w ich gminach pojawiły się różnice zdań (rys. 6).

O różnicach poglądów częściej wspominali radni zamieszkali w miastach małych (do 20 tys. ludności) oraz średniej wielkości (21-100 tys.).

Prawie połowa respondentów (46%) oceniła ankietę jako tendencyjną przygotowaną w taki sposób, aby uzyskać jak najwięcej odpowiedzi zgodnych ze stanowiskiem URM (rys. 7).

Częściej opinię taką wyrażali badani z gmin miejskich (58%), szczególnie średniej wielkości, a także osoby z wyższym wykształceniem, deklarujące duże zainteresowanie polityką, mające prawicowe poglądy polityczne (tab. 4).

Tabela 4

w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem, ankieta URM jest:	Ranga administracyjna gmin		
	gmina wiejska	miasto i gmina	miasto
- obiektywna	27	16	11
- tendencyjna	39	56	58
- nie znam jej dobrze	22	19	22
Trudno powiedzieć	12	9	9

Opinii o obiektywności ankiety URM częściej broniły gminy wiejskie. Za taką uznały ją przede wszystkim osoby z wykształceniem podstawowym i średnim, badani umiarkowanie interesujący się polityką, o poglądach centrowych, a także ponad jedna czwarta (28%) członków i zwolenników PSL.

Pogląd o tendencyjności ankiety URM przeważał w opiniach członków lub sympatyków partii opozycyjnych nieco częściej nurtu prawicowego (tab. 5).

Tabela 5

w procentach

Członkowie lub sympatycy:	Czy, Pana(i) zdaniem, ankieta URM jest:			
	obiektywna	tendencyjna	nie znam jej dobrze	Trudno powiedzieć
- opozycji parlamentarnej	21	50	19	10
- prawica pozaparlamentarna	18	52	20	10
- PSL	28	37	22	13
- SLD	25	42	20	13

Wśród członków lub sympatyków partii koalicyjnych zarysowały się różnice w ocenie omawianej ankiety. Wprawdzie większość zwolenników zarówno PSL, jak i SLD skłaniała się raczej ku opinii o jej tendencyjności, to jednak odsetek wyrażających taki pogląd był większy w przypadku osób związanych z SLD (42%) niż z PSL (37%).

Podsumowanie

- ◆ Blisko jedna piąta ankietowanych podała, że ich gminy nie skorzystały z ustawowej możliwości tworzenia związków z innymi gminami. Wśród radnych gmin współtworzących szersze struktury zdecydowana większość przekonana jest o korzyściach płynących z tego faktu. Warto zauważyć, że dwie trzecie respondentów reprezentujących gminy nie stowarzyszone również uważa, że tworzenie związków jest dobrą drogą do rozwiązywania problemów lokalnych.

- ◆ Według deklaracji radnych, najczęstszą przyczyną tego, że gminy nie tworzą szerszych struktur, jest brak potrzeby nawiązania takiej współpracy. Niewielki odsetek badanych wskazał też na brak niezbędnych informacji.
- ◆ Stanowisko PSL w sprawie samorządów wywołało najwięcej kontrowersji, stronnictwo było bowiem najczęściej postrzegane nie tylko jako sprzymierzeniec samorządów, ale także jako ich przeciwnik. Ogólnie rzecz biorąc, respondenci wskazywali różnorodne instytucje państwowe oraz partie polityczne, które ich zdaniem utrudniają lub ułatwiają pracę samorządów. Jako sympatyków samorządów najczęściej wymieniano PSL, UW oraz SLD. Blisko jedna piąta badanych stwierdziła, że nie ma takich osób czy sił politycznych, a jedna czwarta nie potrafiła wskazać nikogo. Jako przeciwników samorządów (oprócz PSL) często wymieniano rząd i URM, a więc instytucje władzy, w których partia ta odgrywa dużą rolę.
- ◆ Ocena polityki rządu wobec samorządów i w sprawach podziału terytorialnego kraju była podobna blisko połowa ogółu respondentów oceniła ją negatywnie.
- ◆ Rozesłana przez URM ankieta dotycząca podziału administracyjnego kraju uznana została przez blisko połowę ankietowanych za tendencyjną, tak przygotowaną, aby uzyskać jak najwięcej odpowiedzi zgodnych ze stanowiskiem URM.

A N E K S

Tabela 1. Czy Pana(i) gmina nie zawarła żadnego związku gmin ponieważ: 1- nie było takiej potrzeby; 2- przepisy o związkach gmin i możliwości ich działania są nieodpowiednie; 3- brak było informacji o możliwościach tworzenia związków gmin; 4- nie udało się porozumieć z innymi gminami; 5- tworzenie związków gmin nie jest odpowiednim sposobem rozwiązywania istniejących problemów; 6- władzom naszej gminy nie udało się porozumieć w tej sprawie; 7- inny powód; 8- Trudno powiedzieć

(%)

	1	2	3	4	5	6	7	8	Liczba osób
Ogółem	42	2	14	8	6	8	5	15	278
Płeć									
Mężczyźni	45	2	14	7	6	8	5	13	249
Kobiety	24	0	10	10	3	14	7	31	29
Wiek									
do 34 lat	49	0	15	7	5	7	7	10	41
35-44	45	4	13	4	8	7	4	15	108
45-54	34	0	15	11	4	11	6	18	79
55-64	39	3	14	8	8	3	8	17	36
65 lat i więcej	57	0	7	14	0	14	0	7	14
Miejsce zamieszkania									
Wieś	46	1	17	7	5	7	3	14	212
Miasto do 20 tys.	27	0	4	15	19	15	0	19	26
od 21 do 100 tys.	44	7	0	7	7	19	4	11	27
101 tys. i więcej mieszk.	8	8	0	8	0	0	54	23	13
Wykształcenie									
Podstawowe	40	0	14	11	11	3	3	17	35
Zasadnicze zawodowe	43	0	23	6	4	4	2	17	47
Średnie	49	2	16	7	3	9	4	11	105
Wyższe	36	3	5	8	9	12	10	16	91
Grupa społ.-zaw. pracujący									
Kadra kier., inteligencja	36	4	5	5	9	12	9	19	75
Prac. umysł. niż. szczebla	48	3	13	10	0	10	6	10	31
Pracownicy fiz.- umysł.	13	0	38	0	0	38	0	13	8
Robotnicy	55	0	9	0	9	0	0	27	11
Rolnicy	51	0	18	8	6	3	1	13	71
Prywatni przedsiębiorcy	40	0	16	8	16	4	4	12	25
Bierni zawodowo									
Renciści i emeryci	40	2	15	12	2	8	6	15	52
Pozostali niepracujący	25	0	25	0	0	25	25	0	4
Dochody na jedną osobę									
Poniżej 750 tys.zł	39	0	21	11	7	11	7	4	28
750 tys. - 1249 tys.	41	0	20	7	6	7	0	19	54
1250 tys. - 1749 tys.	56	0	11	11	6	8	6	3	36
1750 tys. - 2249 tys.	53	0	12	8	0	10	2	16	51
2250 tys. i powyżej	34	5	9	6	10	7	10	20	102
Ocena własnych war., mater.									
Złe	39	0	15	6	8	13	8	11	79
Średnie	42	3	20	12	4	5	2	13	107
Dobre	46	2	5	3	8	9	8	20	92
Zainteresowanie polityką									
Duże	38	4	7	8	6	11	8	17	109
Średnie	46	0	17	7	6	8	4	13	139
Małe lub żadne	43	3	23	7	7	0	3	13	30
Udział w prakt. Religijnych									
Kilka razy w tygodniu	13	13	13	13	13	13	0	25	8
Raz w tygodniu	49	1	16	7	4	7	4	11	178
Kilka razy w roku	31	1	9	10	10	9	6	24	68
w ogóle nie uczestniczy	35	4	9	4	9	13	13	13	23
Poglądy polityczne									
Lewica	38	1	14	13	7	10	5	13	101
Centrum	52	1	14	2	2	9	7	13	95
Prawica	38	5	14	6	12	5	3	18	66
Trudno powiedzieć	36	0	14	14	0	0	7	29	14

Tabela 2. Jak ocenia Pan(i) efekty istnienia tego związku (tych związków) dla Pana(i) gminy? Czy są one: 1- korzystne; 2- niekorzystne; 3- istnienie tego związku nie ma dla Pana(i) gminy większego znaczenia (%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	68	6	16	10	372
Płeć					
Mężczyźni	69	5	16	10	319
Kobiety	62	8	19	11	53
wiek					
do 34 lat	77	6	9	9	35
35-44	69	6	15	10	170
45-54	65	5	21	9	99
55-64	64	5	16	14	56
65 lat i więcej	75	0	17	8	12
Miejsce zamieszkania					
wieś	64	8	18	10	203
Miasto do 20 tys.	74	2	20	4	50
od 21 do 100 tys.	80	4	10	6	49
101 tys.i więcej mieszk.	67	1	13	19	70
wykształcenie					
Podstawowe	76	5	10	10	21
Zasadnicze zawodowe	73	8	8	10	48
Średnie	67	7	18	7	134
Wyższe	66	4	18	12	169
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	66	5	17	12	131
Prac.umysł.niż.szczebła	67	4	20	9	54
Pracownicy fiz.- umysł.	70	0	20	10	10
Robotnicy	73	8	12	8	26
Rolnicy	76	12	7	5	41
Prywatni przedsiębiorcy	62	6	19	13	47
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	70	4	16	11	56
Pozostali niepracujący	80	0	20	0	5
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 750 tys.zł	90	0	0	10	10
750 tys. - 1249 tys.	75	7	11	7	44
1250 tys. - 1749 tys.	64	7	25	4	56
1750 tys. - 2249 tys.	68	4	10	18	50
2250 tys. i powyżej	66	5	18	11	202
Ocena własnych war. mater.					
Złe	74	7	13	6	95
Średnie	68	4	15	13	164
Dobre	64	6	21	9	113
Zainteresowanie polityką					
Duże	65	7	18	11	179
Średnie	72	3	13	11	163
Małe lub żadne	63	13	20	3	30
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	79	4	18	0	28
Raz w tygodniu	69	6	15	10	233
Kilka razy w roku	60	5	21	14	77
w ogóle nie uczestniczy	76	6	6	12	33
Poglądy polityczne					
Lewica	64	5	17	14	132
Centrum	70	7	12	11	114
Prawica	71	6	19	5	106
Trudno powiedzieć	65	5	15	15	20

Tabela 3. A jak Pan(i) ogólnie ocenia, czy Pana(i) zdaniem, zakładanie związków gmin może być dobrą drogą do rozwiązywania problemów Pana(i) gminy?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	79	12	9	795
Płeć				
Mężczyźni	79	12	9	684
Kobiety	80	7	13	111
Wiek				
do 34 lat	74	18	7	98
35-44	77	12	11	336
45-54	82	9	9	222
55-64	83	9	8	110
65 lat i więcej	79	14	7	29
Miejsce zamieszkania				
Wieś	76	14	10	533
Miasto do 20 tys.	84	9	7	88
od 21 do 100 tys.	82	8	9	85
101 tys. i więcej mieszk.	91	1	8	89
Wykształcenie				
Podstawowe	64	21	15	78
Zasadnicze zawodowe	81	8	11	130
Średnie	80	13	8	288
Wyższe	82	10	8	299
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	81	11	8	240
Prac.umysł.niż.szczebła	81	9	10	101
Pracownicy fiz.- umysł.	81	14	5	21
Robotnicy	79	13	8	48
Rolnicy	72	16	12	155
Prywatni przedsiębiorcy	81	10	10	84
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	80	10	9	128
Pozostali niepracujący	93	0	7	15
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 750 tys.zł	65	20	16	51
750 tys. - 1249 tys.	74	13	13	139
1250 tys. - 1749 tys.	80	13	7	115
1750 tys. - 2249 tys.	76	10	14	122
2250 tys. i powyżej	85	10	5	344
Ocena własnych war. mater.				
Złe	75	14	11	225
Średnie	82	7	11	335
Dobre	80	15	5	234
Zainteresowanie polityką				
Duże	84	10	6	327
Średnie	79	12	9	377
Małe lub żadne	64	16	20	91
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	93	3	5	40
Raz w tygodniu	79	12	8	506
Kilka razy w roku	78	11	11	181
W ogóle nie uczestniczy	74	14	12	66
Poglądy polityczne				
Lewica	80	12	8	282
Centrum	78	12	11	264
Prawica	83	11	6	202
Trudno powiedzieć	64	11	24	45

Tabela 4. Czy obecne przepisy dotyczące zakładania związków gmin stwarzają odpowiednie możliwości rozwiązywania problemów gmin?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	50	18	32	794
Płeć				
Meżczyźni	50	19	31	683
Kobiety	53	9	38	111
Wiek				
do 34 lat	45	17	38	98
35-44	51	17	32	336
45-54	48	19	34	221
55-64	54	22	25	110
65 lat i więcej	66	10	24	29
Miejsce zamieszkania				
Wieś	48	16	35	533
Miasto do 20 tys.	57	17	26	88
od 21 do 100 tys.	55	18	27	85
101 tys. i więcej mieszk.	49	30	22	88
Wykształcenie				
Podstawowe	40	18	42	78
Zasadnicze zawodowe	50	11	39	130
Średnie	51	19	30	288
Wyższe	52	20	28	298
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	50	23	28	239
Prac.umysł.niż.szczebła	54	18	28	101
Pracownicy fiz.- umysł.	48	24	29	21
Robotnicy	54	15	31	48
Rolnicy	43	14	43	155
Prywatni przedsiębiorcy	50	19	31	84
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	52	16	31	128
Pozostali niepracujący	60	7	33	15
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 750 tys.zł	45	16	39	51
750 tys. - 1249 tys.	45	13	42	139
1250 tys. - 1749 tys.	50	17	34	115
1750 tys. - 2249 tys.	52	14	34	122
2250 tys. i powyżej	53	22	24	343
Ocena własnych war. mater.				
Złe	48	18	34	225
Średnie	50	17	33	335
Dobre	52	20	28	233
Zainteresowanie polityką				
Duże	54	20	26	326
Średnie	49	18	33	377
Małe lub żadne	40	13	47	91
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	65	18	18	40
Raz w tygodniu	49	18	33	505
Kilka razy w roku	50	17	33	181
w ogóle nie uczestniczy	50	21	29	66
Poglądy polityczne				
Lewica	53	18	29	282
Centrum	50	17	33	264
Prawica	49	21	29	201
Trudno powiedzieć	36	11	53	45

Tabela 5. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu wobec samorządów jest:

(%)

	dobra	zła	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	37	50	13	795
Płeć				
Mężczyźni	38	50	12	684
Kobiety	34	50	16	111
Wiek				
do 34 lat	30	59	11	98
35-44	35	51	14	336
45-54	42	45	12	222
55-64	36	50	14	110
65 lat i więcej	48	41	10	29
Miejsce zamieszkania				
wieś	41	44	15	533
Miasto do 20 tys.	44	48	8	88
od 21 do 100 tys.	28	66	6	85
101 tys. i więcej mieszk.	17	70	13	89
Wykształcenie				
Podstawowe	28	50	22	78
Zasadnicze zawodowe	40	45	15	130
Średnie	42	47	11	288
Wyższe	34	55	11	299
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	33	53	15	240
Prac. umysł. niż. szczebla	38	51	11	101
Pracownicy fiz.- umysł.	29	52	19	21
Robotnicy	44	44	13	48
Rolnicy	43	42	15	155
Prywatni przedsiębiorcy	32	62	6	84
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	42	45	13	128
Pozostali niepracujący	33	47	20	15
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 750 tys. zł	35	51	14	51
750 tys. - 1249 tys.	46	39	15	139
1250 tys. - 1749 tys.	31	57	11	115
1750 tys. - 2249 tys.	48	39	13	122
2250 tys. i powyżej	33	55	13	344
Ocena własnych war. mater.				
Złe	37	52	12	225
Średnie	38	48	14	335
Dobre	37	50	13	234
Zainteresowanie polityką				
Duże	34	54	12	327
Średnie	41	47	12	377
Małe lub żadne	33	47	20	91
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	20	70	10	40
Raz w tygodniu	36	50	13	506
Kilka razy w roku	44	44	13	181
w ogóle nie uczestniczy	38	52	11	66
Poglądy polityczne				
Lewica	50	36	13	282
Centrum	38	49	13	264
Prawica	23	69	8	202
Trudno powiedzieć	18	56	27	45

Tabela 6. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu w sprawach terytorialnego podziału kraju jest:

(%)

	dobra	zła	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	30	48	23	794
Płeć				
Mężczyźni	30	48	22	684
Kobiety	30	45	25	110
Wiek				
do 34 lat	33	50	17	98
35-44	29	50	21	335
45-54	32	45	23	222
55-64	27	45	28	110
65 lat i więcej	28	41	31	29
Miejsce zamieszkania				
wieś	35	42	23	533
Miasto do 20 tys.	28	56	16	88
od 21 do 100 tys.	18	56	26	85
101 tys. i więcej mieszk.	11	65	24	88
Wykształcenie				
Podstawowe	28	41	31	78
Zasadnicze zawodowe	28	43	28	130
Średnie	39	43	18	288
Wyższe	22	55	22	298
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	21	56	23	239
Prac. umysł. niż. szczebla	36	50	14	101
Pracownicy fiz.- umysł.	29	57	14	21
Robotnicy	40	33	27	48
Rolnicy	36	39	25	155
Prywatni przedsiębiorcy	29	54	18	84
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	34	39	27	128
Pozostali niepracujący	20	53	27	15
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 750 tys. zł	31	41	27	51
750 tys. - 1249 tys.	35	39	26	139
1250 tys. - 1749 tys.	30	54	16	115
1750 tys. - 2249 tys.	35	44	20	122
2250 tys. i powyżej	26	52	22	343
Ocena własnych war. mater.				
Złe	34	45	21	225
Średnie	29	47	24	335
Dobre	27	51	22	233
Zainteresowanie polityką				
Duże	25	53	22	326
Średnie	34	43	23	377
Małe lub żadne	27	48	24	91
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	23	70	8	40
Raz w tygodniu	30	47	23	505
Kilka razy w roku	33	44	23	181
W ogóle nie uczestniczy	24	48	27	66
Poglądy polityczne				
Lewica	39	39	22	282
Centrum	30	46	25	263
Prawica	21	63	15	202
Trudno powiedzieć	16	40	44	45

Tabela 7. Czy, Pana(i) zdaniem, ankieta URM była: 1- obiektywna przygotowana tak, by jak najlepiej poznać opinie władz gminnych; 2- tendencyjna przygotowana tak, by uzyskać jak najwięcej odpowiedzi po myśli URM; 3- nie znam jej na tyle, by odpowiedzieć

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	22	46	21	11	783
Płeć					
Mężczyźni	23	47	21	10	676
Kobiety	16	44	22	18	107
Wiek					
do 34 lat	24	49	17	10	96
35-44	22	47	21	11	332
45-54	24	42	22	13	218
55-64	18	52	21	9	108
65 lat i więcej	17	45	31	7	29
Miejsce zamieszkania					
Wieś	27	40	22	12	523
Miasto do 20 tys.	20	53	18	9	87
od 21 do 100 tys.	11	65	13	11	84
101 tys.i więcej mieszk.	6	61	28	6	89
Wykształcenie					
Podstawowe	31	33	31	5	78
Zasadnicze zawodowe	18	37	31	13	127
Średnie	26	47	17	10	284
Wyższe	17	53	18	12	294
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	19	54	16	11	236
Prac.umysł.niż.szczebła	26	52	9	13	100
Pracownicy fiz.- umysł.	21	58	11	11	19
Robotnicy	28	28	37	7	46
Rolnicy	29	30	29	12	155
Prywatni przedsiębiorcy	14	49	22	14	83
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	19	50	25	6	126
Pozostali niepracujący	7	33	27	33	15
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 750 tys.zł	24	31	31	14	51
750 tys. - 1249 tys.	25	34	28	13	137
1250 tys. - 1749 tys.	22	50	15	13	113
1750 tys. - 2249 tys.	29	40	21	10	119
2250 tys. i powyżej	17	55	19	9	339
Ocena własnych war. mater.					
Złe	22	42	24	12	224
Średnie	26	43	22	9	329
Dobre	16	54	17	13	229
Zainteresowanie polityką					
Duże	18	55	17	10	325
Średnie	26	40	23	12	371
Małe lub żadne	18	39	31	11	87
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	8	71	11	11	38
Raz w tygodniu	24	44	22	10	499
Kilka razy w roku	22	44	22	12	179
W ogóle nie uczestniczy	14	52	22	12	65
Poglądy polityczne					
Lewica	23	42	20	15	280
Centrum	29	42	23	6	259
Prawica	14	58	18	10	201
Trudno powiedzieć	10	49	27	15	41

Tabela 8. Czy w związku z odpowiedzią na ankietę pojawiły się w Pana(i) gminie:
1- konflikty; 2- różnice zdań; 3- wszyscy zaangażowani w tę sprawę
byli zgodni

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	1	25	44	30	774
Płeć					
Mężczyźni	1	26	44	29	669
Kobiety	0	24	43	33	105
Wiek					
do 34 lat	2	23	43	32	95
35-44	1	27	44	29	326
45-54	1	21	45	33	218
55-64	0	31	46	23	106
65 lat i więcej	0	31	34	34	29
Miejsce zamieszkania					
Wieś	0	24	46	30	517
Miasto do 20 tys.	4	33	41	22	85
od 21 do 100 tys.	0	29	40	31	84
101 tys. i więcej mieszk.	1	23	40	36	88
wykształcenie					
Podstawowe	0	23	47	30	77
Zasadnicze zawodowe	0	18	44	37	126
Średnie	1	29	44	27	281
Wyższe	1	26	43	30	290
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	1	29	42	28	235
Prac. umysł. niż. szczebla	0	26	48	25	99
Pracownicy fiz.- umysł.	0	37	32	32	19
Robotnicy	0	17	39	43	46
Rolnicy	1	16	47	36	154
Prywatni przedsiębiorcy	1	27	37	35	78
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	0	28	50	22	125
Pozostali niepracujący	7	40	20	33	15
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 750 tys. zł	0	14	44	42	50
750 tys. 1249 tys.	0	21	42	37	135
1250 tys. 1749 tys.	1	24	50	26	113
1750 tys. 2249 tys.	2	22	50	27	119
2250 tys. i powyżej	1	31	40	29	333
Ocena własnych war. mater.					
Złe	0	22	44	35	222
Średnie	1	27	46	26	326
Dobre	1	27	41	31	225
Zainteresowanie polityką					
Duże	1	29	41	29	322
Średnie	1	25	45	29	365
Małe lub żadne	0	14	51	36	87
Udział w prakt. religijnych					
kilka razy w tygodniu	3	50	24	24	38
Raz w tygodniu	0	24	48	28	493
kilka razy w roku	2	27	39	32	179
W ogóle nie uczestniczy	2	19	40	39	62
Poglądy polityczne					
Lewica	1	24	39	35	279
Centrum	0	27	51	22	255
Prawica	1	26	42	31	198
Trudno powiedzieć	0	20	43	38	40